

Thema: Suriname

Kolonisatie, Overheersing, Opstand en Dekolonisatie

www.vgnkleio.nl/bronnen en www.vgnkleio.nl/lessen

Op 25 november 2025 is het vijftig jaar geleden dat Suriname, na ruim 300 jaar Nederlandse overheersing, onafhankelijk werd. Suriname kent een lange en complexe geschiedenis van kolonisatie, slavernij, opstanden en uiteindelijke onafhankelijkheid. De invloed van Europese overheersing, met name door Nederland, heeft diepe sporen nagelaten in de samenleving, cultuur en identiteit van Suriname. Deze geschiedenis biedt rijke mogelijkheden om thema's als kolonialisme, verzet, ongelijkheid en dekolonisatie inzichtelijk te maken voor leerlingen in het Nederlandse onderwijs.

Het gaat hierbij om:

- Kolonisatie en de komst van Europeanen, in het bijzonder de Nederlandse overheersing
- Bewoners van Suriname, zowel de inheemse bevolking als Europeanen, slaafgemaakten en overige migranten
- Het systeem van slavernij en plantage-economie, inclusief de rol van de West-Indische Compagnie
- Vormen van verzet en opstanden, zoals de Marronoorlogen en de strijd van Boni en andere leiders
- Afschaffing van slavernij in 1863 en het staatstoezicht tot 1873
- Arbeidsmigratie na de slavernij: contractarbeid uit India, Java en China
- De weg naar autonomie en de onafhankelijkheid van Suriname in 1975
- Culturele diversiteit, dat tot uiting komt in oa feesten, vieringen en talen
- De doorwerking van het koloniale verleden in de hedendaagse Surinaamse en Nederlandse samenleving

Te denken valt aan:

- Kaarten van Suriname uit de koloniale tijd
- Beelden en documenten van plantages en slavenregisters
- Verhalen en documenten over Marronverzet en leiders zoals Boni
- De emancipatie van tot slaaf gemaakten in 1863: krantenberichten, foto's, registers
- Contracten van Hindoestaanse en Javaanse arbeiders
- Testamenten van plantagehouders, eigendomsaktes en manumissies van tot slaafgemaakten
- Persoonlijke verhalen van migranten en nazaten
- Onafhankelijkheidsviering in 1975 en reacties in Suriname en Nederland
- Herinneringscultuur: monumenten, straatnamen, musea en herdenkingen zoals Keti Koti
- Invloed van het koloniaal verleden op identiteit en onderwijs vandaag de dag

We zijn op zoek naar:

- Getuigenverslagen: brieven, dagboeken, oral histories, interviews, liederen, foto's en video's
- Officiële documenten: slavenregisters, contracten, wetten, overheidsrapporten, emigratiepapieren
- Pamfletten, krantenartikelen of protestbrieven rond opstanden, afschaffing en onafhankelijkheid
- Beleidsstukken en regelgeving over slavernij, arbeidsmigratie of dekolonisatie
- Herinneringscultuur: monumenten, herdenkingsrituelen, erfgoedobjecten, lesmateriaal, tentoonstellingen

Call-to-action

Beschik je over bronnen, verhalen of objecten uit jouw collectie die deze geschiedenis van Suriname tastbaar maken voor leerlingen en studenten? Draag dan bij aan het onderwijs door jouw materiaal aan te leveren via <https://www.vgnkleio.nl/aanleveren-bronnen/>

Samen zorgen we ervoor dat leerlingen inzicht krijgen in het koloniale verleden en de doorwerking ervan in heden en toekomst.

Voor vragen over de oproep of over het project *Bronnen in de klas*, mail bronnendatabase@vgnkleio.nl